

QUÆSTIO MEDICA,

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
manè discutienda in Scholis Medicorum, die Iovis
decima sexta Ianuarii. 1678.

M JOANNE BAPTISTA RENATO MOREAU,
primario Serenissimæ Delphinæ Medico, Præside.

An sua Ventriculo facultas?

I.

SANGUIS naturæ thesaurus, vitæ fons & delitiæ, quandiu vivit homo, tan diut per arterias, redit que per venas ad conservandos vitæ lares. Hujus motu ac præsentia pars quæque recreatur, refarcitur que, hujus inopia languescit, defectu emoritur. Ut perpetuò movetur sic perenne patitur effluvium, dispendium que, tenuissima namque ejus pars vel per insensilem perspirationem diffatur, vel in spiritus functionum omnium opifices abit, dum crassior vel in alimoniam Impenditur, vel in sudores, urinam, & alia facescit excrementa: Spirituosæ partis jactura nobis insciis atque etiam vel invitis reficitur; crassioris non item: hæc solo alimentorum provenitu; illa solo aeris commercio. Si plantis & Brutis quibusdam aer sufficit ad vitam, tenuioris tantum substantiæ detrimentum patiuntur; quibus verò solidior dissipatur, necesse est ut novo ciborum comœatu subinde reparetur.

2
II.

QANDIU vita emicat, tandiu perseverat triplicis substantiæ jugis effluxus. Hunc ineluctabilem necis autorem arcet, provida quantum in se est natura, dum ciborum appetentiam omni animantium generi familiarem conciliat. Hæc oritur à succo acido in Ventriculum effuso, cujus aculeis pungitur ubi vacuus est, unde ad quærenda alimenta excitatur animal. Sic stimulatus ad modum cæterorum animalium homo cibos substantiæ suæ familiares & amicos conquirat, dentibus secatur, conterit, comminuit, salivâ que in os per vasa Lymphatica defluente diluit. A salivali illo humore omnis aciditatis non ex parte prima coctionis rudimenta.

III.

POST hæc coctionis præludia, cibus actione linguæ & circumpositorum; musculorum; qui supernè deorsum comprimunt (epiglotide laryngis rimam interrim occludente) impellitur in œsophagum, cujus interior membrana ori, palato, faucibus que communis (unde tanta inter partes illas consensus) innumeris cernitur conspersa glandulis quarum singulæ vase excretorio donantur. Harum succus coctionem in ore adumbratam non nihil promover, ciborum que descensum juvat, cibus salivâ dilutus partim proprio pendere, partem Impellente œsophago labitur in ventriculum cujus interior tunica multis est pertusa foraminulis. Hæc totidem sunt glandularum quibus illa constat vascula, è quibus vel sponte stillat, vel spiritu animalium affluxu exprimitur succus acidus qui ad conficiendam chylosim non parum confert.

IV.

VENTRICULUS cibos sibi creditos artè complectitur, concoquit & ad chyli formam proximè

disponit, ope spirituum, salivæ, fermenti, continui circumstantium viscerum motus, sed maximè caloris. Totum hunc apparatus si facultatem appellas, abuteris nomine, toto que erras calo dum instrumenta causam principem facis. Hæc omnia quæ junctis viribus eodem conspirant, moventur ab interno principio, quod ab animâ fluit, facultatis que nomine jure ac meritò insignitur. Illa vis animæ, quam facultatem *χυλοποιητικήν* vocant, tot instrumentis superius enumeratis munita, digestionem ab solvit motum largiendo spiritibus, quorum ope succus tenuis, penetrans, actuosus, verbo dicam acidus, alimenta dissolvit. Hunc à liene derivari cave credas, ni enim per venam illam quam vas breve appellant in ventriculum deferri, leges circulationis sanguinis omninò evincunt; verùm per arterias effunditur & cibos etiam du- riores exsoluit, subigit, partium que nexus & vincula disrumpit, adeo ut ciborum principia hac fermentatione libera, & sui juris facta novam induant formam, mutaro partium ordine, situ & figurâ; Novum que propterea priore destructo corpus generetur, quod chylus appellatur. Qui opus illud totum calori committunt, dicant quis sit ille calor in cane, struthione, lucio pisce. Chylus ventriculum non nutrit, sed recreat, dum liquoris acidi vim nimiam obrundit.

V.

ALIMENTA igitur viscerum, spirituum que motu subacta, calore concocta, fermento dissoluta & à facultate spirituum, caloris, fermenti que moderatrice, suam adepta elaborationem, exeunt è ventriculo & partim actione fibrillarum ventriculi, partim repetitis septi transversæ in inspiratione compressionibus, per pylorum in intestina protruduntur à succo pancreatico bile que perficien-

da, chylus enim inchoatur in ventriculo, absolvitur in tenuioribus intestinis, & quid quid habet maximè fluidum ac tenue, venas mesaraicas subit, ut longiore in ipsis morâ magis ac magis elaboretur liquor ille colore, sapore & consistentiâ lacti haud absimilis & proxima sanguinis materies. Fæces verò iisdem diaphragmatis ac intestinorum motibus ad rectum usque propelluntur intestinum, ibique asservantur donec actione fibrarum intestini & diaphragmatis, muscutorum que abdominis connisu, laxato ani sphinctere foras eliminentur.

Ergo sua Ventriculo facultas.

Domini Doctores Disputaturi.

M. Claudius Quiquebus.
M. Ioannes Michaël Garbe.
M. Bertinus Simon Dieuxi-
voye.

M. Ioannes Boudin.
M. Erasmus Emmerex.
M. Michaël d'Hodencq.

M. Carolus Marteau.
M. Antonius le Moys.
M. Crescentinus Fagon, pri-
marium Regiæ Francorum,
dum viveret, Medicus.

Proponebat Parisiis MICHAEL SAUVALE Ebroicus.
Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1687.

P A R I S I I S,

Apud Franciscum Muguet, Regis & Facultatis Medicinæ
Typographum.